

Аустралијанац Чед Блуит, дугогодишњи први човек компаније Рио Тинто, пре недељу дана званично је напустио функцију директора Рио Сава Експлорејшн, ћерке фирме рударског гиганта у Србији.

Десетак дана пре њега, то је учинио и други законски заступник компаније, Блуитов сународник Џејми Хајт. На њихова места дошли су људи пореклом са ових простора.

Како се може видети из података Агенције за привредне регистре, брисање Хајта са места законског заступника, евидентирано је 3. јула. На његово место именован је Бора Пасуљевић.

Десетак дана касније, тачније 14. јула, у АПР-у је регистрована још једна промена. Као законски заступник избрисан је и Чед Метју Блуит. На његово место именован је Варнава Петровић.

Блуиту је истекао трогодишњи мандат на овој позицији.

Пре Блуита и Хајта, функцију законског заступника у фебруару ове године напустио је и Канађанин Роберт Бјули (којег је заменио Хајт).

Одржавање пројекта

Пасуљевић и Петровић наставиће да воде компанију у тзв. кер енд мејтененс фази односно фази надзора и одржавања пројекта Јадар који Рио Тинто реализује у Србији.

Како су нам рекли почетком године из ове компаније, „Рио Тинто донео је одлуку да пројекат Јадар уђе у фазу надзора и одржавања, која подразумева свеобухватну процену трошкова пројекта, броја запослених и ресурса“.

Истовремено са променом у компанији Рио Сава, Пасуљевић и Петровић су именовани за директоре и у другој компанији Рио Тинта у Србији повезаној са пројектом Јадар. Реч је о компанији Јадар Фри Зоун Менаџмент Компани доо из Београда која је ћерка фирма Рио Саве. Основана је 2021. а основна делатност је – складиштење. На тим позицијама такође су заменили Блуита и Хајта.

Пасуљевић

Пасуљевић поред функција у две компаније Рио Тинта у Србији има и приватну фирму. Реч је о компанији Програмекс Адвајзори чији је једини власник. Реч је о консултантској кући основаној у фебруару 2025.

Према подацима са Линкдин профила, реч је о стручњаку за стратешко управљање пројектима. Наводи више од 20 година искустава у реализацији великих програма трансформације у Великој Британији, Блиском истоку, Европи и Африци. Био је на високим позицијама у компанијама Дилојт и Ернст енд Јанг.

Живи у Лондону, а у једном од текстова о новом стамбеном пројекту објављеном пре 10 година, појављује се као саговорник који је ту купио стан. У тексту наводи да је из Шведске.

У опису на Линкдину наводи да је радио за велике клијенте међу којима је и Рио Тинто. Пројекте је реализовао у секторима као што су енергетика, рударство, транспорт, некретнине и др.

Посао као независни консултант обавља годину и по дана и није ажурирао биографију са новом улогом у Рио Тинту. У опису се наводи само да тренутно води стратешки пројекат за глобалног рударског клијента где извештава директно директора. Одговорност су му, између осталог, координација програма, управљање ризиком, укључивање свих заинтересованих страна и подршка доношењу стратешких одлука, али не наводи се конкретно о којој компанији је реч.

Петровић

С друге стране, Петровић у својој биографији на Линкдину наводи да је већ годину и четири месеца у Рио Тинту. Обавља функцију менаџера операција. Пре тога радио је и за Бехтел у одељењу рударства и метала, као и за Адриатик Металс.

Високо образовање стицао је на три универзитета у Аустралији. Како се може видети, тамо је градио и професионалну каријеру. Између осталог, радио је и у државној агенцији за путну инфраструктуру.

Стручњак је за безбедност и здравље на раду.

Смањивање пословања

Финансијски извештај Рио Саве за прошлу годину показује наставак генерисања губитака. Али, и смањивања пословања у складу са најављеним начином функционисања (иако је о званична одлука о преласку у фазу царе анд маинтенанце званично донета тек у новембру 2025.).

Компанија је у 2025. забележила нето губитак од шест милијарди динара односно 51,5 милиона евра. И он је за 21% мањи него претходне године.

У складу са идејом да се пројекат одржава, пословни расходи су смањени са 7,57 на 5,9 милијарди, а укупни са 7,83 милијарди на 6,17.

Стална имовина коју чине патенти и купљене некретнине практично су остали исти, али се види осетно смањење обртне имовине. Пре свега, Рио Тинто је, између осталог, исплаћујући добављаче у земљи и иностранству смањио количину готовине којом располаже са 2,74 милијарди динара на „само“ 548,4 милиона.

Обезбеђена средства за рад

Међутим, постоји и неколико сигнала у финансијској документацији да компанија и даље гаји наду о наставку пројекта Јадар.

Најпре, наводи се да је матична компанија обезбедила континуирану финансијску подршку и одобрила 28 милиона долара у јулу прошле године. Та средства последњег дана прошле године нису била повучена тако да су и даље била на располагању. Додаје се да Рио Сава има писану потврду да ће бити финансирани најмање 12 месеци од одобрења финансијских извештаја што сугерише да је реч не само о 2026. већ и о првој

половини 2027. с обзиром на то да је овај финансијски извештај одобрен недавно, тачније 30. јуна. А руководство очекује и да ће у случају потребе бити обезбеђена и додатна средства ради измирења обавеза.

Не напуштају Србију

Оно што се додатно види из финансијских извештаја јесте да је Рио Сава осетно повећала имовину 2024. када је у извештај у делу нематеријалне имовине унела патент вредан 2,27 милијарди динара. Како се може прочитати, реч је о патенту за имплементацију процеса припреме и прераде минералне сировине која садржи бор и литијум (руда јадарита) у циљу добијања тржишно вредних производа. Додаје се да патент тренутно није спреман за употребу. Није му умањена вредност у финансијском извештају прошле године упркос томе што је пројекат у фази одржавања.

Рио Сава је спровела процену вредности патента, а при обрачуна једна од кључних претпоставки укључује „очекивање да ће Друштво у будућности прибавити неопходне регулаторне дозволе, лиценце и одобрења потребна за реализацију пројекта Јадар, као и да ће пројекат након периода кер енд мејntenес бити настављен у складу са плановима руководства“.

Додаје се и да је Рио Тинто донео одлуку о преласку у фазу одржавања услед „промене у динамици исходавања потребних дозвола“, као и да „не напушта Републику Србију“.

У извештају стоји да Рио Сава и Рио Тинто Група „разматрају могућности са свим заинтересованим странама за даљу реализацију ове првокласне прилике у складу са највишим еколошким стандардима, истовремено разматрајући све доступне правне опције“.

(Форбс/Н1)